

Растеж на инат

Вътрешното и външното търсене в България нарастват въпреки политическата криза и банковия шок

През изминалата седмица Националният статистически институт публикува експресните си оценки за създаденият брутен вътрешен продукт в страната през второто тримесечие. Сезонно изгладената стойност на БВП през второто тримесечие в България е в размер на 19.15 млрд. лева (в номинално изражение). Реалният БВП (по цени от 2005 г.) нараства с 1,6% спрямо второто тримесечие на 2013 г. и с 0,5% спрямо първото тримесечие на 2014 г. (сезонно изгладени данни). Данните най-общо може да се тълкуват положително-през второто тримесечие растежът се интензифицира. Този темп на нарастване на българската икономика обаче не е достатъчен за по-осезаемото разкриване на работни места и повишаването на доходите в страната. Различни експертни оценки сочат, че за

отчетлив ръст на заетостта и спад на безработицата е нужно БВП да нараства с повече от 3% на годишна база (в реално изражение).

Най-голям принос за растежа на БВП през второто тримесечие имат фирмените инвестиции в основен капитал (3.9% годишен ръст), износът на стоки и услуги (2.9% годишен ръст) и индивидуалното потребление (1.9% на годишна база). Въпреки политическата

несигурност през второто тримесечие на годината вътрешното търсене показва признаци на възстановяване.

В края на второто тримесечие започнаха сътресения в банковия сектор, които най-вероятно ще имат отражение върху българската икономика по няколко направления през следващите тримесечия. Първо, най-вероятно в краткосрочен период банковите депозити ще намалееят за сметка на наличните пари. Второ, потреблението на стоки с дълготрайна употреба от бизнеса и домакинствата най-вероятно ще се увеличи. Трето, възможно е да видим отрицателно салдо по капиталовата и финансовата сметка в краткосрочен период. Четвърто, политическата неопределеност и шокът в банковата система най-вероятно имат и ще имат възпиращо влияние върху чуждестранните инвестиции в страната.

Ръстът във вътрешното търсене, предизвикан от ръста в недоверието в банковата система, както и външното търсене имат шансове да задвижат

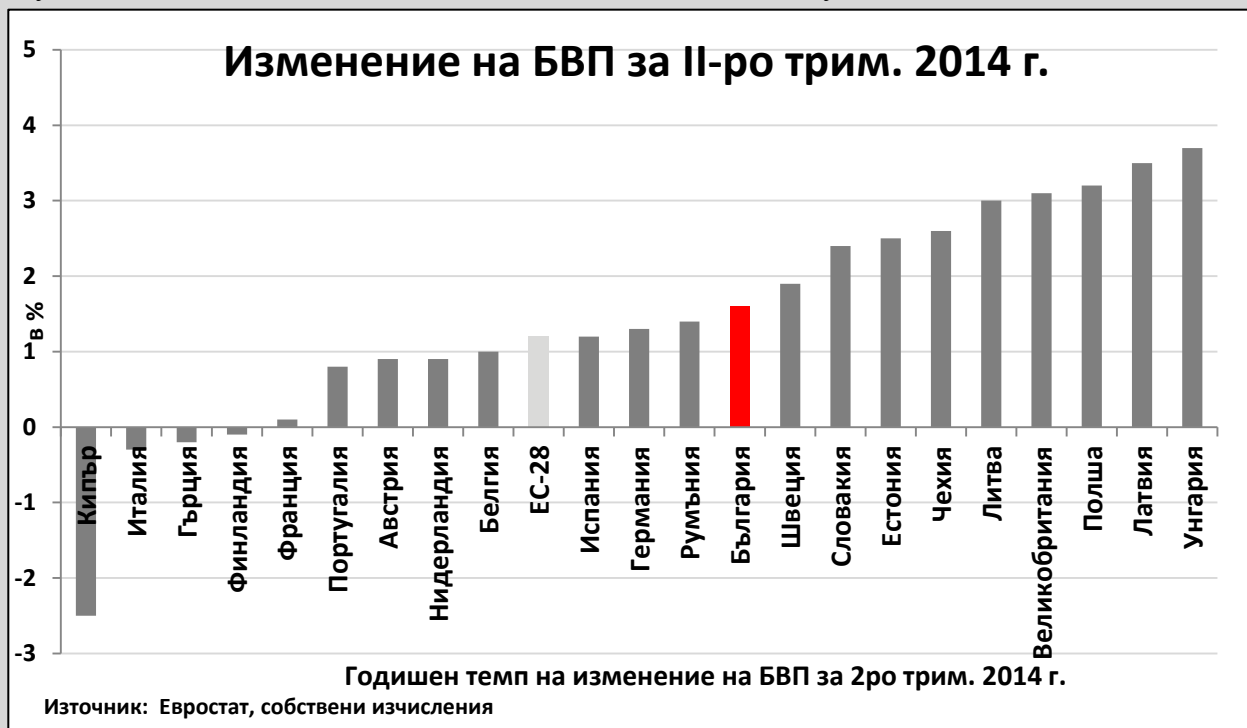
икономиката през оставащите тримесечия до края на годината.

Опасността от дефлационна спирала не е отминала, тъй като за поредно тримесечие индексът на потребителските цени и хармонизиранят индекс на потребителските цени се понижават с над 1.5% на годишна база. Най-голямо е ценовото понижение при твърдите и течните горива, електроенергия, телекомуникационните, зъболекарските и лекарските услуги, редица хранителни стоки. Активността на фирмите и домакинствата е показателна, че засега не ограничават дейността си, така че да се възползват от по-ниските цени в бъдеще, но това най-вероятно се дължи на нарасналото външно търсене и изброените вътрешни фактори. Индексът на промишленото производство увеличава темпът си на растеж през второто тримесечие, като се увеличава с 4.5% спрямо второто тримесечие на 2013 г.

Пазарът на труда през второто тримесечие показва някои признаци на

съживяване. Макар броят на заетите към края на юни да намалява с 0.2%, то броят на заетите в частния сектор се увеличават с 0.8%, докато заетите в обществения сектор намаляват с 3.3% на годишна база до 579 100 човека. Заетите в Селското, горското и рибното стопанство нарастват с 2.2% спрямо края на юни 2013 г., а заетите в преработващата промишленост се увеличават с 0.4%. Радващ обаче е

ръстът на заетите в секторите Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения, Професионални дейности и научни изследвания и Култура, спорт и развлечения, в които е отчетен годишен ръст съответно от 3.3, 3.8 и 5.6%. Строителството, добивната промишленост и транспортът са секторите, в които се освобождават повече служители, отколкото се наемат,

съответно с 2.7, 2.2 и 0,6% повече, докато в Административни и спомагателни дейности спадът е 11.2%.

В сравнителен план растежът на БВП през второто тримесечие е по-добър от този в редица страни-членки, като България е в първата половина на таблицата, т.е. сред по-добре представящите се икономики в ЕС. За съжаление България заедно с Румъния изостават спрямо останалите страни от ЦИЕ, в които реформите, по-голямата предсказуемост на правителствата, разбира се, и други икономически особености имат основен принос за по-бързия растеж.

Автор

*Петър Пешев – Сертифициран инвестиционен консултант и брокер на ФИ от КФН;
+359 2 815 56 75; peshev@bulltrend.bg;*

BULL TREND BROKERAGE Ltd.;
Tel: +359 2 815 56 60; +359 2 815 56 75;
E-mail: bulltrend@bulltrend.bg;
WEB: www.bulltrend.bg